

У загальноосвітньому навчальному закладі клас поділено на дві групи для вивчення англійської мови. Один із учителів з англійської мови захворів. Дві групи об'єднано і з усім класом проводиться заняття другим учителем з англійської мови. Як здійснювати оплату учителю, який замінює тимчасово відсутнього учителя?

Відповідно до роз'яснення Міністерства освіти і науки України від 9.06.2016 р. № 1/9-296 «Про структуру 2016/2017 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів» робочі навчальні плани для 10 - 11-х класів на 2016/2017 навчальний рік повинні були складатися за відповідними Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів,

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128.

У спільному листі Міністерства освіти і науки від 28.11.2008 № 1/9-770 та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.11.2008 № 02-5/465 «Про організацію та порядок оплати праці за заміну тимчасово відсутніх учителів» роз'яснюється, що у випадку заміни відсутнього учителя іншим учителем забезпечується оплата праці за додатково проведені уроки, порядок здійснення якої унормовано п. 73 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України 15 квітня 1993 року № 102. При оплаті за години заміщення тимчасово відсутніх у зв'язку з хворобою або з інших причин вчителів, яке тривало не більше двох місяців, здійснюється погодинна оплата праці.

Якщо заміщення тривало понад два місяці, то оплата праці учителя провадиться з першого дня заміщення за всі години фактичного педагогічного навантаження в порядку, передбаченому п. 68 Інструкції, а саме, шляхом множення ставки заробітної плати на їх фактичне навчальне навантаження на тиждень і ділення цього добутку на встановлену норму годин на тиждень.

Керівники навчальних закладів несуть відповідальність за своєчасне і повне виконання програм з усіх навчальних предметів в межах часу, передбаченого на кожний предмет відповідно до навчального плану, а також встановленої максимальної кількості навчальних годин на тиждень для учнів, не допускаючи їх перевантаження.

Як правило, керівники навчальних закладів повинні організувати заміщення тимчасово відсутніх учителів учителями тієї ж спеціальності, забезпечивши оплату праці відповідно до пп. 73, 68 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.

В окремих виняткових випадках, коли таку заміну забезпечити неможливо, заміщення здійснюється наступним чином. Учителі з інших дисциплін, замінюючи тимчасово відсутніх колег, виконують програму з свого предмета дещо наперед, щоб згодом передати відповідні години учителю, який нині відсутній, для виконання пропущеної програми.

У такому випадку учителю, який забезпечує заміну тимчасово відсутнього колеги, додаткова оплата не провадиться. Йому виплачується заробітна плата відповідно до тарифікації протягом всього часу, як за період тимчасового заміщення, так і за дні, коли відповідні години були тимчасово передані раніше відсутньому вчителю для виконання програми.

Учителю, який був раніше відсутнім, після виходу на роботу виплачується заробітна плата відповідно до тарифікації, а також здійснюється додаткова оплата за проведені додатково уроки на умовах погодинної оплати праці відповідно до пункту 73 Інструкції.

Обмеження розміру доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, передбачене підпунктом 3-а) пункту 4 наказу Міністерства освіти і науки

України від 26.09.2005 р. № 557, не має поширюватись на учителів, оскільки вони витрачають на виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників додатковий час понад встановлену їм норму.

Згідно зі Вказівками до ведення журналу обліку пропущених і заміненних уроків, наведених у додатку 12 до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.05.2011 № 423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності», Журнал обліку пропущених і заміненних уроків ведеться в кожному загальноосвітньому навчальному закладі. Записи ведуться заступником директора з навчальної роботи (директором) загальноосвітнього навчального закладу, який несе повну відповідальність за своєчасність і достовірність відповідних записів.

До журналу вносяться відомості про пропущені й замінені уроки. Записи вносяться тільки на підставі належно оформлених документів (наказів по загальноосвітньому навчальному закладу, лікарняних листів, записів у класних журналах тощо). Кількість заміненних уроків має обов'язково збігатися з відповідним обліком у класних журналах проведених вчителями уроків. Вчитель, який проводив урок у порядку заміни, розписується про це в журналі.

Записи повинні відповідати записам у таблиці обліку використання робочого часу і підрахунку заробітку, що подається до бухгалтерії для нарахування заробітної платні.

Всі записи в журналі обліку пропущених і заміненних уроків повинні вестись чітко, охайно, кульковою ручкою. В окремих випадках, як виняток, виправлення в журналі підписується директором школи і скріплюється печаткою.

Стосовно оплати праці вчителів іноземної мови, яким в порушення вимог законодавства керівником загальноосвітнього навчального закладу не забезпечено поділу класів на групи, що призвело до проведення уроків з усім класом, то таких особливостей Інструкцією про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти № 102 не передбачено.

При оплати праці вчителів може бути застосовано норми пункту 4 наказу Міністерства

освіти і науки України від 26.09.2005 р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», яким керівникам навчальних закладів надано право встановлювати працівникам надбавку в розмірі до 50% посадового окладу (ставки заробітної плати) за складність і напруженість у роботі.

Відповідно до роз'яснення Міністерства освіти і науки України від 9.06.2016 р. № 1/9-296 «Про структуру 2016/2017 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів» робочі навчальні плани для 10 - 11-х класів на 2016/2017 навчальний рік повинні бути складатися за відповідними Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів,

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128.

У спільному листі Міністерства освіти і науки від 28.11.2008 № 1/9-770 та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27.11.2008 № 02-5/465 «Про організацію та порядок оплати праці за заміну тимчасово відсутніх учителів» роз'яснюється, що у випадку заміни відсутнього учителя іншим учителем забезпечується оплата праці за додатково проведені уроки, порядок здійснення якої унормовано п. 73 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України 15 квітня 1993 року № 102. При оплаті за години заміщення тимчасово відсутніх у зв'язку з хворобою або з інших причин вчителів, яке тривало не більше двох місяців, здійснюється погодинна оплата праці.

Якщо заміщення тривало понад два місяці, то оплата праці учителя провадиться з першого дня заміщення за всі години фактичного педагогічного навантаження в порядку, передбаченому п. 68 Інструкції, а саме, шляхом множення ставки заробітної плати на їх фактичне навчальне навантаження на тиждень і ділення цього добутку на встановлену норму годин на тиждень.

Керівники навчальних закладів несуть відповідальність за своєчасне і повне виконання програм з усіх навчальних предметів в межах часу, передбаченого на кожний предмет відповідно до навчального плану, а також встановленої максимальної кількості навчальних годин на тиждень для учнів, не допускаючи їх перевантаження.

Як правило, керівники навчальних закладів повинні організувати заміщення тимчасово відсутніх учителів учителями тієї ж спеціальності, забезпечивши оплату праці відповідно до пп. 73, 68 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.

В окремих виняткових випадках, коли таку заміну забезпечити неможливо, заміщення здійснюється наступним чином. Учителі з інших дисциплін, заміняючи тимчасово відсутніх колег, виконують програму з свого предмета дещо наперед, щоб згодом передати відповідні години учителю, який нині відсутній, для виконання пропущеної програми.

У такому випадку учителю, який забезпечує заміну тимчасово відсутнього колеги, додаткова оплата не провадиться. Йому виплачується заробітна плата відповідно до тарифікації протягом всього часу, як за період тимчасового заміщення, так і за дні, коли відповідні години були тимчасово передані раніше відсутньому вчителю для виконання програми.

Учителю, який був раніше відсутнім, після виходу на роботу виплачується заробітна плата відповідно до тарифікації, а також здійснюється додаткова оплата за проведені додатково уроки на умовах погодинної оплати праці відповідно до пункту 73 Інструкції.

Обмеження розміру доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, передбачене підпунктом 3-а) пункту 4 наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 р. № 557, не має поширюватись на учителів, оскільки вони витрачають на виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників додатковий час понад встановлену їм норму.

Згідно зі Вказівками до ведення журналу обліку пропущених і замінених уроків, наведених у додатку 12 до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.05.2011 № 423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності», Журнал обліку пропущених і замінених уроків ведеться в кожному загальноосвітньому навчальному закладі. Записи ведуться заступником директора з навчальної роботи (директором) загальноосвітнього навчального закладу, який несе повну відповідальність за своєчасність і достовірність відповідних записів.

До журналу вносяться відомості про пропущені й замінені уроки. Записи вносяться тільки на підставі належно оформлених документів (наказів по загальноосвітньому навчальному закладу, лікарняних листів, записів у класних журналах тощо). Кількість заміненних уроків має обов'язково збігатися з відповідним обліком у класних журналах проведених вчителями уроків. Вчитель, який проводив урок у порядку заміни, розписується про це в журналі. Записи повинні відповідати записам у таблиці обліку використання робочого часу і підрахунку заробітку, що подається до бухгалтерії для нарахування заробітної платні.

Всі записи в журналі обліку пропущених і заміненних уроків повинні вестись чітко, охайно, кульковою ручкою. В окремих випадках, як виняток, виправлення в журналі підписується директором школи і скріплюється печаткою.

Стосовно оплати праці вчителів іноземної мови, яким в порушення вимог законодавства керівником загальноосвітнього навчального закладу не забезпечено поділу класів на групи, що призвело до проведення уроків з усім класом, то таких особливостей Інструкцією про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти № 102 не передбачено.

При оплати праці вчителів може бути застосовано норми пункту 4 наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 р. № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», яким керівникам навчальних закладів надано право встановлювати працівникам надбавку в розмірі до 50% посадового окладу (ставки заробітної плати) за складність і напруженість у роботі.

□□□□□□ [Управління соціально-економічного захисту ЦК](#)

[Профспілки](#)